

Stowarzyszenie **KOMITET OBRONY DEMOKRACJI**
ul. Śniadeckich 21/7, 00-654 Warszawa

Prokuratura Okręgowa w Warszawie
ul. Chocimska 28, 00-791 Warszawa

ZAWIADOMIENIE **o podejrzeniu popełnienia przestępstwa**

W imieniu stowarzyszenia KOMITET OBRONY DEMOKRACJI z siedzibą w Warszawie (KRS 0000604562), na podstawie art. 304 §1 Kodeksu Postępowania Karnego, zawiadamiamy o podejrzeniu, że

- w miesiącu maju 2017 r.
- w budynku Trybunału Konstytucyjnego w Warszawie,
- usunięto elektroniczne wersje wyroków Trybunału Konstytucyjnego w sprawach o sygn. K 47/15, K 39/16 i K 44/16 z urzędowego zbioru „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego”,

czym dopuszczono się popełnienia przestępstwa usunięcia dokumentu z **art. 276 Kodeksu Karnego**.

Zawiadamiającym nie jest znana tożsamość osoby wykonującej sprawczą czynność „usunięcia”. Niewykluczone jednak, iż osoba ta działała z polecenia kierownictwa Trybunału Konstytucyjnego t.j. sędzi Julii Przyłębskiej lub zarządzającego biurem Trybunału sędziego Mariusza Muszyńskiego.

Uzasadnienie:

Z lektury bazy danych Trybunału Konstytucyjnego i urzędowego zbioru orzeczeń „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” wynika, że całkowicie lub częściowo zniknęły z ich treści trzy wyroki Trybunału Konstytucyjnego w sprawach o sygn. K 47/15, K 39/16 i K 44/16. W reakcji na to zdarzenie w przestrzeni publicznej pojawiły się pytania o prawnokarną ocenę zachowania polegającego na usunięciu wyroku TK z urzędowego zbioru orzeczeń.

Na gruncie obowiązujących przepisów orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego publikowane są obligatoryjnie w dwóch miejscach. Ponadto, fakultatywnie, mogą oczywiście zostać zamieszczone w różnych bazach danych i innych zbiorach, prowadzonych zarówno przez sam Trybunał (np. Internetowy Portal Orzeczeń), jak i mających charakter komercyjny.

Po pierwsze, stosownie do **art. 190 ust. 2 Konstytucji RP**, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach dotyczących m.in. zgodności ustaw z Konstytucją podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym kontrolowany akt normatywny był ogłoszony. W wypadku ustaw jest to Dziennik Ustaw. Jednak w odniesieniu do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w sprawach K 47/15, K 39/16 i K 44/16 **nie zostały one dotychczas ogłoszone w Dzienniku Ustaw**, mimo konstytucyjnego obowiązku niezwłocznego ich ogłoszenia. Zaniechanie ich niezwłocznego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw zdaniem Zawiadamiającego realizuje znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 Kodeksu Karnego. Za nietrafne należy uznać stanowisko zajęte przez Prokuraturę, która umorzyła postępowanie karne w tej sprawie (postanowienie Prokuratury Okręgowej Warszawa – Praga w Warszawie z 10.02.2017 r. sygn. PO I Ds. 248.2016 o umorzeniu śledztwa w sprawie zaniechania niezwłocznej publikacji wyroków TK z dni 09.03.2016 i 11.08.2016, komunikat <https://warszawapraga.po.gov.pl/aktualnoci-szczegoly/items/komunikat-w-sprawie-po-i-ds-2482016.html>)

Po drugie, według **art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym** (a wcześniej art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym oraz art. 108 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym), Trybunał Konstytucyjny wydaje zbiór swoich orzeczeń „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” (tzw. OTK ZU), w którym publikowane są orzeczenia wraz z uzasadnieniami i zdaniem odrębnymi. Obecnie zbiór ten jest prowadzony wyłącznie w postaci elektronicznej pod adresem <http://otkzu.trybunal.gov.pl/> Wyroki w sprawach K 47/15, K 39/16 i K 44/16, niezwłocznie po ich ogłoszeniu przez skład orzekający, **zostały opublikowane w zbiorze urzędowym „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” z 2016 roku, seria A, kolejno pod pozycjami nr 2, 71 i 86**. Doszło zatem do wykonania ustawowego obowiązku publikacji orzeczeń TK w urzędowym zbiorze. Lektura zbioru urzędowego „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” prowadzi do wniosku, że **obecnie zostały usunięte** z niego pozycje nr 2, 71 i 86 z roku 2016, seria A, pod którymi opublikowane były orzeczenia w sprawach K 47/15, K 39/16 i K 44/16.

Powyższe orzeczenia zostały również w całości lub częściowo usunięte - przynajmniej w ramach dostępu z zewnątrz - z bazy orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego „Internetowy Portal Orzeczeń” - IPO <http://ipo.trybunal.gov.pl/ipo/Szukaj?cid=1> . Niemniej jest to baza danych, której obowiązkowi prowadzenia – w przeciwieństwie do zbioru urzędowego orzecznictwa TK – nie przewidują żadne przepisy powszechnie obowiązujące. Stworzona przez Trybunał Konstytucyjny ułatwia jednak przeszukiwanie i wyszukiwanie orzeczeń TK.

Kilka dni temu media podały informację, że grupa sędziów TK zwróciła się do kierownictwa Trybunału Konstytucyjnego z prośbą o wyjaśnienie, kto i na jakiej podstawie podjął decyzję o usunięciu trzech wyroków z bazy orzeczeń TK (w załączeniu zawiadomienia obraz zapytania opublikowany przez Onet.pl). Przedmiotem zawiadomienia nie jest usunięcie trzech wyroków TK z bazy danych Internetowy Portal Orzeczeń (IPO), ale ze zbioru urzędowego „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” (OTK ZU).

Kodeks Karny w art. 115 § 14 definiuje dokument jako „każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne”. Kodeks karny nie rozróżnia dokumentów „pojedynczych” i „zbiorowych” lub „złożonych” aczkolwiek w sposób wyraźny uznaje za karalne zachowanie polegające na fałszowaniu dokumentu, a nie dokumentacji. W tym kontekście nie budzi wątpliwości, że treść orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego ma znaczenie prawne, zaś każde z orzeczeń samodzielnie spełnia przesłanki dokumentu. Wszystkie te orzeczenia publikowane są jednak w jednym, elektronicznym zbiorze orzeczeń.

Każde orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zamieszczone w urzędowym zbiorze orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego prowadzonym w postaci elektronicznej stanowi odrębny dokument w rozumieniu Kodeksu Karnego. Dlatego przedmiotem przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów może być tym każde z zamieszczonych w zbiorze orzeczeń TK, a nie cały zbiór tych orzeczeń łącznie. W takiej perspektywie należy więc oceniać zachowanie polegające na usuwaniu orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego z urzędowego zbioru.

Nieuprawnione usunięcie dokumentu jest przez art. 276 k.k. traktowane jako przestępstwo. Karalne jest podjęcie jakichkolwiek czynności prowadzących do uczynienia dokumentu niedostępnym dla osoby uprawnionej, choćby znane było miejsce przechowywania dokumentu. Nie budzi wątpliwości, że funkcją zbioru urzędowego orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego jest umożliwienie każdemu obywatelowi swobodnego dostępu do orzeczeń TK. Każdy obywatel jest tym samym osobą uprawnioną do dostępu do orzeczeń zamieszczonych w tym zbiorze. Usunięcie orzeczenia z urzędowego zbioru powoduje tym samym, że staje się on niedostępny dla osób uprawnionych, czyli dla obywateli. Nie zmienia tej oceny to, że generalnie znane jest miejsce przechowywania oryginału dokumentu w postaci papierowej, czyli siedziba Trybunału Konstytucyjnego.

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach K 47/15, K 39/16 i K 44/16 zamieszczone w urzędowym, elektronicznym zbiorze „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego” nie były dokumentami, którymi osoba usuwająca mogła swobodnie rozporządzać. Nic też nie wskazuje na to aby ich usunięcie nastąpiło w drodze przewidzianej przepisami prawa procedury, dopuszczającej tego typu postępowanie.

Nikt nie może swobodnie dysponować dokumentami wyroków Trybunału Konstytucyjnego. Nie ulega wątpliwości, że nie mogą tego czynić ani pracownicy Biura Trybunału Konstytucyjnego, ani sędziowie TK.

Dodatkowo, **żaden akt prawny**, w tym obowiązująca ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, **nie przewiduje ewentualnego trybu usuwania orzeczeń TK z urzędowego zbioru.** Brak takiej procedury jest zresztą świadomą decyzją ustawodawcy gdyż orzeczenia te są ostateczne i mają moc powszechnie obowiązującą. Jest to prosta konsekwencja zasady zapisanej w art. 190 ust. 1 Konstytucji RP. Nie może zatem istnieć żadna procedura pozwalająca na usuwanie ogłoszonych wyroków TK z Dziennika Ustaw czy też usuwanie wyroków TK opublikowanych w urzędowym zbiorze orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

W konsekwencji zachowanie polegające na usunięciu wyroków TK w sprawach K 47/15, K 39/16 i K 44/14 z urzędowego zbioru „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego”, prowadzonego obecnie na podstawie art. 115 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, prawdopodobnie stanowi przestępstwo z art. 276 k.k. Przestępstwo to powinno być ścigane z urzędu przez powołane do tego organy ścigania. Stowarzyszenie KOMITET OBRONY DEMOKRACJI nie może dłużej tolerować takiej sytuacji gdyż w praktyce uniemożliwia ona realizację indywidualnych uprawnień polskich obywateli do uzyskania dostępu do dokumentów wszystkich orzeczeń Trybunału. Stąd też, kierując się koniecznością realizacji celów statutowych stowarzyszenia, złożenie niniejszego zawiadomienia staje się konieczne.

KOMITET OBRONY DEMOKRACJI

Załącznik do zawiadomienia (za publikacją Onet.pl):

Warszawa, 17 maja 2017 r.

Pani Sędzia
Julia Przyłębska
Prezes Trybunału Konstytucyjnego

Wobec usunięcia z bazy orzeczeń TK trzech wyroków Trybunału o sygnaturach K 47/15, K 39/16 i K 44/16, zwracamy się o niezwłoczne wyjaśnienie:

- 1/. kto podjął decyzję o usunięciu tych wyroków z bazy orzeczeń;
- 2/. na jakiej podstawie prawnej została podjęta ta decyzja.

Alina
Anna
Stowarzyszenie na Rzecz
Pracy i
Wzrostu

Janusz
Stowarzyszenie
Pracowników